

Siunnersuut uunga: Peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aaqqissuussaanera kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xxxx 2010-meersoq

(Naalakkersuisut)

Saqqummiussisut

(Peqqissutsimut Naalakkersuisoq, Agathe Fountain)

Siullermeerneqarnera

Matumuuna Naalakkersuisut sinnerlugit Peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aaqqissuussaanera kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut saqqummiutissavara. Inatsisissatut siunnersuut peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit peqqussummik maannakkut atuuttumik tamaat isigalugu ingerlatitseqqinneruvoq. ”UKA 2010-miit inatsisiliornermut taaguutinu allattukkat” 27. januar 2010-meersut malillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut saqqummiunneqarpoq, peqqussummi aalajangersakkanut nutaanik ilanngussinissaq, aammalu aalajangersakkani ataasiakkaani oqaasertanik allannguinnissaq kissaatigineqarmat.

2009-mi Ukiakkut ataatsimiinnermi (UKA2009/137) siunnersuutigineqarpoq tarnip pissusaanik ilisimasalinnut inatsimmik, ilaatigut taaguutip illersorneqarnera, sulisinnaanermut akuersissut, tarnip pissusaanik ilisimasallip piginnaatitaaffii pisussaaffiilu, nakkutilliisussaaneq, pineqaatissiinnissamullu aalajangersaaneq pillugit malittarisassanut siunnersuutini Naalakkersuisut saqqummiussissasut.

Siunnersuutip Inatsisartunit oqaluuserineqarnera tunuliaqutaralugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfiup Kalaallit Nunaanni tarnip pissusaanik ilisimasallit sulinissaannut akuersissut pillugu inatsisiliornissamut periarfissat pillugit nassuiaat suliaraa. Nassuiaat Inatsisartut 2010-mi Upernaakkut ataatsimiinneranni agguanneqarpoq. Naalakkersuisoqarfiup nassuiaammi kaammattuutigaa, Kalaallit Nunaanni tarnip pissusaanik ilisimasallit sulinissaannut akuersissut pillugu inatsisiliortoqassanngitsoq.

Inatsisissatut siunnersuut Kalaallit Nunaanni tarnip pissusaanik ilisimasallit aamma peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut sulinissaannut akuersissuteqartarnermut inatsimmut taartaassaaq. Inatsisissatut siunnersuutikkut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput tarnip pissusaanik ilisimasallit peqqinnissamullu tunngasutigut sullissisut maleruagassiuunnissaannut, makkuninnga aalajangersaanissamut tunngasunik, taaguutip illersorneqarnera, tarnip pissusaanik ilisimasallit peqqinnissamullu tunngasutigut sullissisut

pisussaaffii, napparsimasut piginnaatitaaffii, nakkutilliineq, pineqaatissiinissamut aalajangersakkat pissutsillu allat, peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut tarnillu pissusaanik ilisimasallit sulinerannut pingaaruteqarsinnaasut.

Inatsisissatut siunnersuutikkut Nunatta Nakorsaaneqarfia annertusisamik nakkutilliinissaanut periarfissinneqarpoq. Nunatta Nakorsaanerata napparsimasut maalaarutaannik, Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfiata sularisartagaanut ilaanngitsunik aalajangiisinnaanera inatsisissatut siunnersuummi aalajangersarneqarpoq annertusineqarlunilu.

Aalajangersakkat napparsimasut isumannaatsuunissaannut napparsimasullu inatsisigut inissisimanerannut isumannaarinneqataassapput. Peqatigisaanillu napparsimasut peqqinnissaqarfiup iluani avataanilu Danmarkimi akuerisaallutik sullissisartunit sularineqarsimasut, napparsimasullu Danmarkimi akuerisaanatik sullissisartunit sularineqarsimasut, assigiissumik naammagittaalliorsinnaanerannut periarfissaqartitsinissaq kissaatigineqarpoq.

Malugineqassaaq 1. januar 2011-miit Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfia Peqqinnissaqarfiup sullissinermut tunngasutigut pissusissanik malinnilluarnissamut ataatsimiititaliaanik taarserneqassammat. Taamaattumik inatsimmi Peqqinnissaqarfiup sullissinermut tunngasutigut pissusissanik malinnilluarnissamut ataatsimiititaliaq pillugu oqaasertanut innersuussisoqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 23. maj 2000-meersumi takuneqarsinnaavoq, Naalakkersuisut kommunini tamani najukkami pinaveersaartitsinermut ataatsimiititalianik pilersitsissasut. Taakku suliassaraat najukkami peqqissutsimut iluaqutaasussatut pinaveersaartitsiniarnermilu suliniutinut ataqatigiissaarinermik ingerlatsinissaq, aamma nammineq najukkami oqallittarfeqassasoq, pineqartut qanittumik suleqatigiiffigisassaannik. Nunatsinni kommunit iluarsartuunneqarneranni, siusinnerusukkut 18-inik kommuneqarnermiit ullumikkut sisamanik kommuneqalersimanermi, peqqissutsimut iluaqutaasussatut pinaveersaartitsiniarnermilu suliniutit avatangiisini qanittuniittuni ingerlattuarneqarnissaat isumannaassallugu pisariaqartinneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutikkut siunnersuutigineqarpoq, Naalakkersuisut illoqarfinni tamani pinaveersaartitsinermut ataatsimiititaliamik pilersitsissasut. Tamatumalu saniatigut Naalakkersuisut immikkut ittunik pisoqartillugu kommuninik aggornilersuinerup iluani pinaveersaartitsinermut ataatsimiititalianik suli allanik pilersitsinissamut periarfissaqassasut.

Peqqinnissakkut nutarterineq 2011-mi atuutilissaaq. Peqqinnissakkut nutarterinerup kinguneraa, nunatsinni peqqinnissaqarfiit 16-iusimagaluartut maanna nunap immikkoortuinut tallimanut agguarneqalermata. Nunatsinni peqqinnissaqarfiit nunap immikkoortuinut agguarneqarnissaannut piginnaatitaaffik Naalakkersuisuniippoq. Tamanna peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera aaqquissuusaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 23. maj

2000-imeersumi § 4-mi takuneqarsinnaavoq, tassani atuarneqarsinnaavoq ”Nunap najukkani peqqinnissaqarfinnut agguataarneqarnera, aaqqissuunneqarnera suliaallu pillugit Naalackersuisut malittarisassiussapput”. Taamaattumik Peqqinnissakkut nutarterinermik atuuttussanngortitsiniarluni inatsisinik allannguinnissaq pisariaqanngilaq.

Peqqinnissaqarfiup aqunneqarnera, aaqqissuussaana kiisalu peqqinnissamut tunngasutigut sullissisut aamma tarnip pissusaanik ilisimasallit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuuteqarnikkut kissaatigaara napparsimasunik isumannaallisaanerup napparsimasullu inatsisitigut inissisimanerisa pitsanngorsaavigineqarnissaat, peqqissutsimullu tunngatillugu pinaveersaartitsinermi suliat manna tikillugu ingerlanneqarnermissut suliarineqartarnerisa qulakkeerneqarnissaat. Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut Inatsisartunut kajumittumik suliarisassanngorlugu tunniuppara.